

**RICHARD AUSTIN
FREEMAN**

SMRŤ

V JAZERE

**NAJTEMNEJŠÍ PŘÍPAD
FORENZNÉHO DETEKTIVA DR. THORNDYKA**

EUROPA

**RICHARD AUSTIN
FREEMAN**

EUROPA

Publikáciu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

u. fond
na podporu
umenia

Ďakujeme vám, že ste si kúpili túto knižku,
lebo dobré príbehy žijú vtedy, keď ich čítame.

Kniha, ktorú držíte v rukách, vznikla vďaka nášmu spojeniu s **582**

EUROPA

Vydavateľstvo Európa, s.r.o.
Bratislava, Slovenská republika
objednavky@vydavatelstvo-europa.sk
www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-89666-76-8

Richard Austin Freeman: Smrť v jazere

Z anglického originálu Richard Austin Freeman *The D'Arblay Mystery*

preložila © Renáta Rudišinová 2019

Doslov © Tomáš Horváth 2019

Redakčná úprava a poznámky © Martin Plch 2019

Návrh prebalu a grafická úprava © Martin Vrabc 2019 **bee&honey**

Ako sedemnásty zväzok edície Liga výnimočných

vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2019

Korektúry Hana Moravčíková a Martin Plch

Prvé slovenské vydanie. Počet strán 224.

Sadzba © Milan Beladič (www.beeandhoney.sk) 2019

Tlač – TBB, a. s., Banská Bystrica

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uchovávaná v rešeršných systémoch, alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu majiteľov autorských práv.

SMRŤ

V JAZERE

KAPITOLA PRVÁ

JAZERO V LESE

V priebehu života sú dni, ktoré akoby sa v našich spomienkach vymykali z bežného rámca a značili príchod nového obdobia. Ak ich preskúmame bližšie, nepochybne dospejeme k záveru, že sú len jednotlivými článkami dlhej reťaze. Pri spätnom pohľade však nevnímame ich súvislosť s minulosťou, ale spájame si ich skôr s nasledujúcimi udalosťami ako s tými, ktoré im predchádzali.

Od jedného takého pohľadu ma delí asi dvadsať rokov. V ten deň som sa znenazdania a bez varovania ocitol uprostred vskutku zvláštnej a neveriteľnej drámy, a tak si plne uvedomujem, aké protichodné názory a pochybnosti môže vyvolať moje rozprávanie.

V myšli sa mi počas písania vynára jasný a živý obraz. Vidím seba, dvadsaťpäťročného mladíka, čerstvého držiteľa lekárskeho diplomu, ako si počas skorej jesene o ôsmej ráno veselo vykračujem po Wood Lane. Nasledujúci deň mi začínali prvé pracovné povinnosti, a tak som si vychutnával posledné voľné chvíle. Nemal som v pláne nič, len sladké zaháľanie. Pravdou ale je, že skicár v jednom vrecku a sada skúmaviek v druhom naznačovali niečo iné. Vybral som sa predovšetkým na oddychovú prechádzku, na ktorej umenie a veda mohli len prispieť k mojej spokojnosti.

Na opačnom konci ulice sa vchádzalo do lesíka zvaného Churchyard Bottom Wood. V tej dobe ešte nebol strážený ani ohradený, až na niekoľko zasadených brvien (časom ho oplotili a premenovali na Queen's Wood). Zabočil som a vybral sa po širokej hrboľatej ceste. Nevedel som sa nabažiť ticha medzi stromami, ktoré kedysi tvorili súčasť britského pralesa, a veruže sa mi vôbec nezdalo, že som v Londýne. V myšlienkach som zablúdil na hrôzostrašné dno obrovskej morovej jamy,

podľa ktorej sa les nazýval. Lístie dubov ešte nestihlo zmeniť farbu, hoci rok sa chýlil ku koncu. Pozlacovali ho posledné slnečné lúče a na ceste, ktorá naberala ružový nádych, bolo zopár predčasne opadaných listov. Pomedzi podrast sa vznášala jemná hmla zahaľujúca kmene stromov, kríky a papraď do tajomného modrého závoja.

Za ohybom cesty som zočil skláňajúcu sa dievčinu, ktorá v hustom poraste zjavne čosi hľadala. Keď som sa k nej priblížil, vystrašene sa narovnala a rozrušene sa okolo seba začala obzerať, tak som odvrátil zrak a prešiel okolo, akoby som si ju vôbec nevšimol. Stačil mi však letný pohľad, aby som zistil, že je to mimoriadne driečna slečna – áno, možno by vhodnejším slovom bolo *krásna* – zrejme rovnakého veku ako ja a nepochybne dáma.

To zjavenie, vskutku príjemné, som po zvyšok prechádzky nedokázal dostať z hlavy. Bolo priskoro, aby sa dievčina v takom veku prechádzala po lese – a najmä osamote. Hlavne to však nebolo veľmi bezpečné. Zjavne tak usúdila aj ona, keď som ju nechtiac vyľakal. A čo asi hľadala? Stratila niečo deň predtým a prišla si po to skôr, ako sa to v lese začne hemžiť ľuďmi? Možno. Určite neprišla pytláčiť, veď tam ani niet čo loviť, a rozhodne nevyzerala ako prírodovedkyňa.

O čosi ďalej som odbočil na chodník vedúci, pokiaľ mi bolo známe, k jazierku. Kvôli nemu som si do vrecka vopchal škatuľku so skúmavkami a teraz som k nemu vykračoval tak svižne, ako mi kľukaté cestičky dovoľovali. V mysli som však nebol pri jazierku či jeho mikroskopických obyvateľoch, ale pri záhadnej deve, s ktorou som sa pred chvíľou minul. Hádám by som jej nevenoval toľkú pozornosť, keby bola menej príťažlivá. No mal som dvadsaťpäť a ak dvadsaťpäťročný muž nepozerá po pekných dievčatách, zrejme nemá v hlave všetko v poriadku.

Spamätal som sa až na čistinke s jazerom uprostred. Do veľkej vodnej plochy okrúhleho tvaru sa vlieval potôčik, ktorý na náprotivnej strane vytekal do skrytého údolia. Blížil som sa k brehu. Zatiaľ som si z vrecka vytiahol sadu sklenných skúmaviek a jednu otvoril. Nahol som sa a na skúšku doň

nabral vodu. Nastavil som ju proti svetlu a preskúmal jej obsah s pomocou vreckovej lupy. Zistil som, že mám šťastie. Ulovil som nezmaru zeleného prichyteného na žaburine, zopár čulých vodných blích, roztočov a nádherného vírnika. Jazero zjavne doslova prekypovalo faunou.

Vlastný úspech ma potešil. Skúmavku som zavrel zátkou, odložil a vybral ďalšiu na nový odber. Hoci ten nebol rovnako úspešný ako prvý, prebudilo sa vo mne nadšenie prírodovedca a nenásytnosť zberateľa. Nepoľavil som a vytrvalo som sa posúval po brehu v snahe získať nové kúsky. V tej chvíli som myslel len na jedno – už nie na záhadnú dievčinu, ale na predmet svojho bádania. Tak veľmi som sa pohrúžil do skúmania drobných obyvateľov vodného sveta, že som si absolútne nevšimol omnoho väčší predmet, ktorý som mal po celý čas pred očami. Pravdupovediac som ho ani neregistroval, kým sa mi nedostal pod ruky. Nahol som sa nad vodu a odhrnul žaburinu, aby som odobral ďalšiu vzorku, keď som sa zrazu ocitol zoči-voči ľudskej tvári – vznášala sa hneď pod hladinou a bola pokrytá riasami.

Bol to vskutku strašný zážitok. Také príšerné zjavenie som vonkoncom nečakal. Priam som skamenel a s hrôzou v očiach som mlčky sledoval nehybné telo. Muž mohol mať čosi po päťdesiatke. Atraktívnu jemnú tvár intelektuála s fúzikmi a briadkou husto zdobili strieborné vlasy. Zvyšok tela som dobre nevidel, lebo ho zakrývali riasy a lekná, ktoré som nezamýšľal odhrnúť. Pomaly som sa spamätal z toho nečakaného a hrozného nálezu, narovnal som sa a rýchlo uvažoval, čo ďalej. Neprislúchalo mi prezrieť telo ani s ním hocijako inak narábať. Vzhľadom na skorú rannú hodinu a odľahlosť pokojného jazierka som považoval za rozumné vyhnúť sa možnosti, že by ma niekto zbadal na mieste činu. Oči mi ešte stále spočívali na chladnej bledej tvári, ktorá akoby pod lesklou hladinou len odpočívala. Mal som hmlistý pocit, že som ju už kdesi videl. Ešte stále zamyslený som odložil skúmavky do vrečka, zvrtol sa a odkradol späť po lesnej cestičke. Našľapoval som opatrne a snažil sa čo najskôr zmiznúť.

Vracal som sa po vlastných stopách v úplne inom rozpoložení ako cestou tam. Po veselej nálade a nadšení z voľného dňa nebolo ani stopy. Hrozný zážitok ma vtiahol do tragickej udalosti a možno aj do niečoho omnoho horšieho. Smrť som dobre poznal – smrť, ktorú predchádza choroba či úraz. No muž pod pokojnou hladinou jazierka v srdci lesa nezomrel zvyčajným spôsobom. Jeho skon sotva zapríčinil nešťastný pád, lebo voda bola príliš plytká a breh mierny, takže náhodné utopenie neprichádzalo do úvahy. A zvláštne odľahlé miesto určite zohralo dôležitú úlohu. Mohol si ho vybrať človek, ktorý chcel vziať život sebe alebo niekomu inému.

Blížil som sa k rázcestiu, keď som za ostrou zákrutou znova narazil na dievčinu, ktorú som medzitým úplne vypustil z hlavy. Nad'alej vytrvalo prehl'adávala hustý porast. Pozrela na mňa vystrašenými očami, keď som ju opäť prekvapil. No tentoraz som sa neodvrátil. Mala bledú, strhanú tvár a z jej výrazu som vyčítal obavy a hrôzu. Kým som na ňu hľ'adel, pochopil som ten hmľistý pocit, ktorý sa ma zmocnil pri jazierku.

So stiahnutým hrdlom som sa pristavil, sňal si čiapku a oslovil ju.

„Prepáčte, ale zdá sa mi, že niečo hľ'adáte. Mohol by som vám nejako pomôcť?“

Zahľ'adela sa na mňa placho a – ako sa mi zdalo – nedôverčivo. Odvetila mi slušne, hoci odmerane: „Ďakujem, ale nepotrebujem pomoc.“

Za bežných okolností by pre mňa taká odpoveď znamenala jasný koniec rozhovoru. Lenže táto situácia rozhodne bežná nebola a navyše sa mi zdalo, že nevraví pravdu. Rozhodol som sa vytrvať.

„Prosím,“ naliehal som, „nechcem vás obťažovať, ale mohli by ste mi prezradiť, čo hľ'adáte? Nepýtam sa len tak zo zvedavosti, mám na to dobrý dôvod.“

Na chvíľu sa zamyslela a ja som sa nazdával, že mi opäť len odvrkne. Nato mi so sklopenými očami odvetila:

„Hľ'adam svojho otca.“ Pri tých slovách ma pichlo pri srdci. „Včera večer sa nevrátil domov. Zvyčajne sa z Hornsey vracia

po cestičke cez les. Stále chodieva tadiaľto. Prehľadávam to tu pre prípad, že sa stratil alebo mu prišlo zle, alebo...“

Utrápená dievčina si viac nedokázala zachovať kamennú tvár a rozplakala sa. Vysúkal som zo seba na útechu zopár nezrozumiteľných slov, no, pravdupovediac, správa ma nezasiahla rovnako. Bola to nemilá skutočnosť, s ktorou sa bolo treba zmieriť. Mŕtvola v jazierku takmer určite patrila jej otcovi. Rozhodne to bolo treba čím skôr overiť a táto úloha prislúchala tak mne, ako aj jej. O tom nebolo pochýb. Napriek tomu som nedokázal nabrat' odvalu a rozpovedať jej, čo som nedávno videl na vlastné oči. Kým som váhal, prešla priamo k veci.

„Pred chvíľou ste mi tvrdili, že máte dôvod vedieť, čo hľadám. Azda...“ Odmlčala sa, spýtavo sa na mňa pozrela a utrela si slzy.

Horúčkovito som hľadal vhodné slová, aby som jej oznámil tú hroznú správu. Lenže také neexistovali. Napokon som zo seba vysúkal:

„Pýtal som sa vás, hmm, pretože som práve našiel telo muža v...“

„Kde?“ vykrikla. „Zaved'te ma k nemu!“

Bez slova som sa otočil a svižným krokom som sa vydal späť po úzkej cestičke. O niekoľko minút som sa ocitol na čistinke s jazierkom a keď som už bol takmer pri jeho okraji s dievčinou v päťách, začul som tichý ston. Zrazu ma predbehla a rozutekala sa k osudnému miestu, kde spomedzi rias vytrčala špička čižmy. Zastal som a pozoroval ju so zovretým hrdlom. Chvíľu ostala zarazene stát' a potom sa z brehu nahla nad žaburinou pokrytú hladinu. Vtom sa so strašným kvílením hodila do vody.

Okamžite som sa za ňou rozbehol a vrhol sa do jazera. Rukami už stihla ovinúť mŕtveho muža okolo krku a snažila sa mu nadvihnúť tvár. Uvedomil som si, že telo chce vyniesť na breh. Hoci to bolo zbytočné, bola to úplne prirodzená reakcia. Mlčky som uchopil nebohého, kým ona mu pridržovala hlavu. Preniesli sme ho cez plytčinu až na breh, kde sme ho opatrne uložili do vysokej trávy.

Nič som nevravel a ani sa na nič nepýtal. Nebolo treba, jej žiaľ mi bol až príliš zrejmý. Kým som ich so slzami na krajíčku pozoroval, akoby sa predou mnou rozvinul celý príbeh – príbeh o láske a priateľstve, o šťastnej, pokojnej minulosti prekypujúcej vzájomnou náklonnosťou, do ktorej zrazu tragicky zasiahla ohavná prítomnosť veštiaca smutnú a osamelú budúcnosť. Posadila sa do trávy a do lona si uložila nevládnú hlavu. Nežne ju utierala vreckovkou, uhládzala postriebrené vlasy a srdcervúco šepkala láskavé slová do nepočujúcich uší. Vôbec si ma nevšímala. Nevnímala nič okrem nehybného tela, ktorého podobnosť naznačovala, že ide o jej otca.

Prešlo niekoľko minút. Stál som obďaleč s čiapkou v ruke, dojatý ako nikdy predtým a, celkom prirodzene, nechcel som zasahovať do obrovského, priam posvätného žiaľu. Zakrátko na mňa však doľahol pocit, že treba konať – mŕtveho preniesť a upovedomiť príslušné inštitúcie. Aj tak mi chvíľu trvalo, kým som zozbieral odvahu, a prerušil jej trúchlenie, pričom som jej žiaľ musel znesvätiť nepríjemnými záležitosťami bežného života. Napokon som sa predsa len vzbopil a oslovil ju.

„Vášho otca,“ prehovoril som opatrne – nemohol som o ňom hovoriť ako o „tele“ – „treba odtiaľto odnieť a informovať úrady o tom, čo sa stalo. Mám ísť sám alebo pôjdete so mnou? Nerád by som vás tu nechával osamote.“

Otočila ku mne tvár a uľavilo sa mi, keď mi pokojným hlasom odvetila: „Nemôžem ho nechať samého. Musím tu zostať, kým poňho neprídu. Mohli by ste to oznámiť tam, kde treba,“ – rovnako ako ja sa inštinktívne vyhla slovu *polícia* – „a zariadiť všetko potrebné?“

Nebolo sa treba viac dohadovať a hoci sa mi vôbec nepáčilo nechať ju samu s nebožtíkom, nemal som to srdce jej odporovať. Keby som bol na jej mieste, rozhodol by som sa rovnako. S prísľubom skorého návratu som sa vytratil po lesnej cestičke. Keď som sa za ňou otočil posledný raz, kým som sa stratil medzi stromami, ešte stále sa skláňala nad chladnou tvárou v lone a hladila otcove mokré vlasy. Mal som v úmysle

zájsť na najbližšiu policajnú stanicu, len čo nejakú nájdem, a službukonajúcemu dôstojníkovi podať hlásenie. Vďaka šťastnej náhode to nebolo potrebné. Len čo som vybehol na Wood Lane, zbadal som strážnika na bicykli – dopravná hliadka, napadlo mi –, ako sa blíži od Archway Road. Zamával som naňho, aby zastal, a keď zišiel z bicykla, stručne som mu opísal, ako som objavil telo a stretol sa s dcérou mŕtveho muža. Počúval pokojne, no pozorne, a keď som skončil, stroho oznámil: „Telo je treba čo najskôr presunúť. Zájdem na stanicu a zabezpečím nosidlá na kolieskach. Nie je nutné, aby ste chodili so mnou. Bude lepšie, ak sa vrátite a počkáte nás pri vstupe do lesa. Ušetríme čas. Mali by sme doraziť do štvrt hodiny.“

S úľavou som súhlasil a keď policajt naskočil späť na bicykel a pustil sa dolu ulicou, pobral som sa späť. Dievčina sedela tam, kde som ju pred chvíľou zanechal. Keď som k nej pristúpil, zodvihla ku mne oči. V krátkosti som jej prezradil, čo sa stalo, a už som sa chystal na odchod, keď sa ma spýtala: „Odnesú ho k nám domov?“

„Obávam sa, že nie,“ odvetil som. „Koroner bude musieť prípad vyšetriť a telo dovedy zostane v márnici.“

„Myslela som, že to tak bude,“ uzmierene si vzdychla a s obrovským žiaľom uprela oči na voskovú tvár vo svojom lone. Nesmierne sa mi uľavilo, že sa k nevyhnutným záležitosťiam postavila tak statočne, hoci jej určite neboli príjemné. Vydal som sa späť na dohodnuté miesto.

Kým som čakal, prechádzal som sa po tienistom chodníku a nespúšťal z očí cestu. Nedokázal som však zabudnúť na strašnú tragédiu, ktorej som sa stal svedkom. Obrovský žiaľ smutnej devy svedčil o výnimočnom vzťahu. Táto pohroma ju dozaista poznačí na celý život. Celá udalosť nebola len smutná, ale vskutku záhadná. Nebožtk sa zjavne vracal domov ako zvyčajne po dobre známej trase. V takom prípade bolo priam nemysliteľné bezcieľne sa ponevierať v tmavých lesných zákutiach, zatiaľ čo možnosť, že by po západe slnka odbočil zámerne, neprichádzala do úvahy. A okrem toho voda, v ktorej

ležal, bola plytká. Taká plytká, že k náhodnému utopeniu dôjsť nemohlo.

Ako si to vysvetliť? Videl som len tri možnosti, no dve neprichádzali do úvahy. Smrť pod vplyvom alkoholu som zavrhol ako prvú. Dievčina bola očividne dáma a jej otec pravdepodobne džentlmen, ktorý sa po nociach netúla v podguráženom stave. Dokonca ani podnapitý človek by sa v plytkej vode jazierka len tak neutopil. Domnienka, že by do jazera spadol pri plnom vedomí, nevysvetľovala, čo robil na odľahlom mieste v takej neskorej hodine. Zostávala už iba jedna možnosť – samovražda, ktorej všetko nasvedčovalo. Samovrah by si zvolil presne také opustené miesto a ešte k tomu v noci. V takom prípade by hĺbka vody nerozhodovala. A navyše som jeho dcéru po prvý raz videl, keď s hroznou predtuchou prečesávala húštinu. Nemohol som sa ubrániť pocitu, že táto tragédia nebola pre ňu až takým prekvapením.

Tu sa moje úvahy končili. Keď som sa od vstupu do lesa pozrel hore ulicou, zočil som dvoch strážnikov, ako tlačia nosidlá na kolieskach, zatiaľ čo po ich boku kráčal tretí muž, zjavne inšpektor. Len čo ten policajný sprievod dorazil ku mne a ja som jeho členom ukázal cestu, inšpektor sa mi prihovoril a rovno sa aj pustil do výsluchu. Uviedol som mu svoje meno, adresu i povolanie a udalosti dnešného rána som mu dôkladne vyrozprával. Všetko si zapísal do hrubého notesu a potom poznamenal:

„Ako lekár by ste azda mohli odhadnúť aspoň približný čas úmrtia toho muža.“

„Podľa vzhľadu a stuhnutosti,“ odvetil som, „predpokladám, že zomrel pred takými deviatimi či desiatimi hodinami. Navyše by sa to zhodovalo s dcériným opisom jeho zvykov.“

Inšpektor prikývol.

„Ak som pochopil správne,“ pokračoval, „muža ani mladú dámu nepoznáte. Nazdávam sa, že ste si nevšimli nič, čo by nám pomohlo celú túto záležitosť objasniť?“

„Veruže nie,“ znela moja odpoveď. „Neviem nič viac, než som vám povedal.“

„Nuž,“ poznamenal, „celé je to dost' zvláštne. Prečo by sa uprostred noci z vlastnej vôle vybral na také odľahlé miesto? No teraz nemá zmysel hádať. Uvidíme, čo povie súdny lekár.“

K tomuto rozumnému záveru dospel práve vo chvíli, keď sme vošli na čistinku. Zarazene zastal a rozčítaným hlasom zvolal: „Dobry Bože! Chúd'a!“ Dievčina sa sotva pohla, odkedy som ju videl naposledy, no teraz otcovu hlavu opatrne uložila do trávy a postavila sa, aby nás pozdravila. Od pása nadol bola celá premočená a začal som si o ňu robiť starosti.

Inšpektor si sňal čiapku a hodnú chvíľu skúmavo hľadel na nehybné telo. Potom sa otočil k dievčine a starostlivo vyberanými slovami ju úctivo oslovil:

„Slečna, je to naozaj strašné. Hrozné. Nedokážem ani vyjadriť, ako veľmi ma to mrzí. Dúfam, že mi odpustíte, ak vám položíim zopár otázok. Nebudem vás obťažovať viac, ako je nutné.“

„Ďakujem,“ odvetila slabým hláskom. „Samozrejme, chápem vaše služobné povinnosti. Čo ráčite vedieť?“

„Ak tomu dobre rozumiem,“ začal policajt, „tento nešťastný džentlmen je váš otec. Mohli by ste mi povedať, ako sa volal, kde býval, a zároveň uviesť aj svoje meno a adresu?“

„Môj otec sa volal,“ odvetila, „Julius D'Arblay. Bydlisko Ivy Cottage, North Grove, Highgate. Jeho sochársky ateliér sa nachádza na Abbey Road v Hornsey. Ja som Marion D'Arblayová a bývala som spolu s ním. Bol vdovec a ja jeho jediné dieťa.“

Pri posledných slovách jej uviazol hlas v hrdle. Inšpektor smutne pokrútil hlavou a znova si vzdychol: „Dobry Bože!“ kým si všetko v rýchlosti poznačil. Nato sa jej ľútostivo opýtal:

„Tušíte, čo sa mu mohlo prihodiť?“

„Nie,“ povedala ticho. „Večer neprišiel domov, a tak som sa zavčas ráno rozhodla zísť do jeho ateliéru. Chcela som zistiť, či tam náhodou neprenocoval. Občas mal veľa práce a potom si zvykol ustlať na lôžku. Jeho suseda a zároveň chyžná mi prezradila, že včera síce dlho tvoril, no domov sa pobral krátko

po desiatej. Vždy sa vracal cez les, pretože to bola najkratšia a najkrajšia cesta. Keď som sa to dozvedela, rozhodla som sa ho pohľadať. Onedlho som stretla tohto džentlmena, ktorý mi povedal, že v jazierku našiel mŕtvolu muža a...“

Neovládla sa a so srdcervúcim plačom ukázala na nebohého.

Policajt rýchlo zavrel notes a znovu jej dojatým hlasom vyjadril sústrasť. Vzápätí nenápadne pokynul strážnikom, ktorí pristúpili k telu a s mojou i inšpektorovou pomocou ho naložili na nosidlá. Len čo mŕtvolu prikryli plachtou, obrátil sa k slečne D'Arblayovej a opatrne jej povedal: „Bude lepšie, ak sa vrátite domov. Vášho úbohého otca teraz musíme previezť do márnice. Znova ho uvidíte po súdnej obhliadke a ak potom budete chcieť, ešte pred pohrebom vám ho vydajú.“

Nenamietala, no keď sa policajti už-už chystali vykročiť, nahla sa nad mŕtveho muža a pobožkala ho na čelo.

Potom sa odvrátila, plachta opäť zakryla telo, inšpektor so strážnikmi sa úctivo rozlúčili a s nosidlami sa pustili po úzkej lesnej cestičke.

Hodnú chvíľu sme v tichosti stáli na okraji jazera a upierali oči na miesto, kde ešte pred chvíľou ležalo telo. V rozpakoch som uvažoval, čo ďalej. Prvoradé bolo, aby sa slečna D'Arblayová čím skôr dostala domov, a vonkoncom sa mi nepáčila predstava, že by mala ísť sama. V súčasnom utrápenom stave by totiž mohla priťahovať neželanú pozornosť. Lenže vôbec ma nepoznala a nechcel som sa jej vnucovať. Bola to však moja povinnosť a keď som si všimol, ako veľmi sa trasie, odvážil som sa: „Radšej choďte do tepla a prezlečte sa. Musí vám byť zima a máte to dosť ďaleko.“

Pozrela sa na premočenú sukňu a potom na mňa.

„Aj vy ste celkom mokrý,“ podotkla. „Je mi ľúto, že som vám spôsobila toľké starosti.“

„Mňa mrzí len to, že som vám nemohol väčšmi pomôcť,“ odvetil som. „No teraz už naozaj musíte ísť. Ak dovolíte, odprevadím vás, aby som sa uistil, že domov prídete v poriadku. Budem potom oveľa pokojnejší.“

„Ďakujem,“ riekla. „Je to od vás milé a som len rada, že nemusím ísť sama.“

S týmito slovami sme opustili čistinku. Po lesnej cestičke sme vyšli na hlavnú cestu a odtiaľ nahor po Wood Lane, cez Archway Road až na Southwood Lane. Väčšinu času sme kráčali mlčky. Nechcel som jej úvahy rušiť pokusom o rozhovor, ktorý by aj tak vyznel banálne a nemiestne. Očividne sa ponorila do vlastných myšlienok, ktorých povahu nebolo ťažké uhádnuť. Okrem toho bola jej rana príliš čerstvá. Začal som však uvažovať, čo ju teraz čaká doma. Na jednej strane je možno lepšie, že je úplná sirota. Takto tú strašnú správu nemusí zvestovať matke a ani súrodencom, na ktorých by ťažko dopadla bolestná strata. No aj tak musí existovať niekto, komu na nej záleží. Ak nie, v tom dome predsa od samoty zošalie!

„Dúfam,“ prehovoril som, kým sme sa blížili k cieľu, „že máte niekoho, s kým sa môžete podeliť o svoje trápenie a poskytnúť vám útechu.“

„Áno, mám,“ prikývla. „Už mi napadlo, aké ťažké bude oznámiť jej tú hroznú udalosť. Je to blízka rodinná priateľka. Ako mladá žena vychovala moju matku, po svadbe rodičov sa k nám nast'ahovala a odvtedy vedie našu domácnosť. Bude to pre ňu strašný šok. Otca nesmierne milovala – ako každý, kto ho poznal. Po matinej smrti sme sa veľmi zblížili. Nevie, ako jej to povedať.“

Hlas sa jej pri posledných slovách zachvel a čoraz väčšmi ma znepokojovala predstava bolestného návratu, ktorému sa nedalo vyhnúť. Bolo mi však útechou, že jej trápenie zmierni milujúca osoba a nebude tak odsúdená na samotu, ktorej som sa nesmierne obával.

O pár minút sme sa dostali na menšie námestie v tvare trojuholníka a k starodávnej domčeku, ktorý mal na bráne namalovaný nápis „Ivy Cottage“. V klenutom okne na prízemí som si všimol starenu, ktorá nás zachmúrene pozorovala. Keď sme sa priblížili, pohľad na náš odev jej nahnal strach a privodil úzkosť. Zrazu zmizla a zakrátko sa objavila vo dverách, odkiaľ si nás zdesene prezerala.

Slečna D'Arblayová zastala pri bráne a podala mi ruku. „Dovidenia,“ rozlúčila sa. „Možno sa mi niekedy v budúcnosti podarí odvd'ačiť za vašu dobrotu.“ Nato sa zvrtila, otvorila bránu a vyšla po dláždenej cestičke k dverám, kde ju už netrpezlivo čakala stará žena.

KAPITOLA DRUHÁ

PORADA S DOKTOROM THORNDYKOM

Zvuk zatvárajúcich sa dverí bol akousi bodkou za týmto zvláštnym zážitkom. V prítomnosti slečny D'Arblayovej som vnímal len jej žiaľ a bolesť, no teraz som osamel a znovu si premietal udalosti nezabudnuteľného rána. Ako sa tá tragédia vlastne prihodila? Ako sa ten muž ocitol na dne plytkého jazierka? Bežná príčina úmrtia neprichádzala do úvahy. V tme sa dá ľahko šliapnuť vedľa, zakopnúť, spadnúť do hĺbočiny a utopiť sa, no tu nebolo nič, čo by mohlo zapríčiniť takú tragédiu. Telo ležalo vo vode siahajúcej ledva po kolená a dokonca ani nebolo blízko brehu. Keby do nej omylom vošiel, jednoducho by vyšiel von. Mimochodom, ako sa tam vlastne dostal? Jediným rozumným vysvetlením bolo, že sa tam vybral skoncovať so životom.

Uvažoval som nad tým, no zároveň som si uvedomil, že niečo také odmietam pripustiť. Z mysle mi však neschádzala skutočnosť, že som v lese natrafil na jeho vystrašenú dcéru prehládavajúcu hustý porast. Zrejme očakávala naplnenie zlej predtuchy. Ani tak som tomu, vzhľadom na to málo, čo mi o otcovi povedala, neprikladal veľkú váhu. Zjavne ho každý mal rád. Takí muži robia svet lepším pre druhých a zároveň aj pre seba. Obyčajne sú šťastní a šťastní ľudia predsa dobrovoľne neskončujú so životom. Ak tú možnosť zavrhneme, čo nám zostáva? Nič, iba nerozlúštiteľná záhada.

Viezol som sa v drožke a neustále sa vracal k problému (pričom som dokonca zabudol na svoje mokré nohavice), ale nebolo to len z čírej zvedavosti. Celé sa ma to totiž bytostne týkalo. Marion D'Arblayovú som poznal len hodinu či dve, no na spoločne prežité chvíle nezabudne ani jeden z nás. Pod obrovským prílevom pocitov medzi nami vzniklo silné puto. Za ten krátky čas sa mi stala blízkou priateľkou, ktorá

ma nemusela prosiť o pomoc. Keď som hľbal nad podivnou smrťou muža, uvedomil som si, že o ňom neuvažujem ako o cudzom človeku, ale ako o otcovi blízkej osoby. Preto som nadobudol pocit, že je mojou povinnosťou celú tragédiu objasniť.

Na vyšetrovanie takéhoto hmlistého prípadu som nebol kvalifikovaný, mal som však oveľa lepšie vybavenie ako väčšina mladých lekárov. Fakultná nemocnica, v ktorej som bol na praxi, bola síce jedna z najmenších v krajine, ale zato na mimoriadne vysokej úrovni. Miesto garanta súdneho lekárstva tu zastávala jedna z najvýznamnejších žijúcich autorít v danej oblasti, doktor John Thorndyke. Kým som dumal nad problémom, myšlienky sa mi samovoľne zatúlali k nemu a jeho podnetným prednáškam. Stále som nevedel prísť na žiadne rozumné vysvetlenie, a tak mi napadlo, že svojho profesora navštívim, a všetky fakty mu predostriem.

Tá myšlienka ma úplne opantala a rozhodol som sa neštrácať čas. V ten deň nemal prednášky v nemocnici, ale v školskom kalendári sa mi podarilo zistiť jeho adresu. Vďaka svojim študijným výsledkom som sa s ním mohol stretnúť bez výčitiek, že ho oberám o čas. Pozrel som sa na hodinky. Bolo ešte len čosi po dvanástej. Stíhal som sa pred návštevou prezliecť aj naobedovať. Aj tak mi zostával takmer celý deň.

O pár hodín som si už vykračoval po príjemnej, stromami lemovanej ulici King's Bench Walk neďaleko spoločenstva *Inner Temple*. Dom doktora Thorndyka mal číslo 5, ktoré svietilo na klenbe vyberaného, elegantného tehlového stĺporadia zo sedemnásteho storočia. Na tabuľke bolo uvedené jeho meno a číslo podlažia. Podľa pokynov som vyšiel na prvé a ulavilo sa mi, keď som zistil, že som tu správne. Ťažké vchodové dvere, nad ktorými visela doktorova menovka, boli doširoka otvorené. Za nimi bolo vidieť druhé s malým a vylešteným mosadzným klopadlom. Odvážil som sa nesmele zaklopať. Takmer okamžite mi otvoril nízky pán v čiernej ľanovej zástere. Podľa výzoru som usúdil, že pod ňou má

doladené čierne gamaše. Pripomínal úradníka a premeriaval si ma spýtavým, no slušným pohľadom.

„Prišiel som za doktorom Thorndykom,“ hlesol som a diskrétno dodal, „z pracovných dôvodov.“

Nízky pán sa na mňa vlúdne usmial. „Pán doktor šiel na obed do klubu,“ odvetil. „Mal by sa však čoskoro vrátiť. Želáte si naňho počkať?“

„Ďakujem,“ povedal som, „rád, samozrejme, ak nebudem vyrušovať.“

Opäť sa usmial – vrásky na tvári sa mu usporiadali do zvláštneho prejavu srdečnosti. Vráskavejší úsmev som v živote nevidel, no musím pripustiť, že pôsobil veľmi príjemne.

„Pán doktor si na pracovné záležitosti vždy nájde čas. Práca je jeho najväčším koníčkom.“

Kým rozprával, oči mu samovoľne zablúdili k stolu, na ktorom stál mikroskop, podnos so sklíčkami, pinzeta a kôpka najrozličnejších medicínskych vzoriek.

„Nenechajte sa rušiť,“ riekol som.

Zdvorilo mi poďakoval a usadil ma do kresla, pričom on sám sa uvelebil za stolom a vrátil sa k práci, ktorá zjavne spočívala v oddeľovaní jednotlivých tkanív a prípravy sklíčok na mikroskopické skúmanie. S obdivom som pozoroval mužov precízny, neunáhlený postup a premýšľal nad účelom jeho práce. Možno pripravoval exempláre do archívu alebo vyšetroval čosi veľmi špecifické. Zvažoval som, či by bolo nevhodné opýtať sa na to, keď sa náhle zarazil a s vysoko zdvihnutou pinzetou nehybne načúval.

„Prichádza pán doktor,“ oznámil.

Nastražil som uši, až som začul kroky – veľmi slabé, vzdialené a ťažko postrehnuteľné. No môj nový priateľ, ktorý si zrejme vypestoval sluch strážneho psa, nepochyboval o ich totožnosti, lebo začal potichučky odkladať pracovný materiál na podnos. Medzičasom sa kroky priblížili, prešli cez vchod do budovy a vystúpili na prvé poschodie. Môj zvráskavený spoločník medzitým stihol otvoriť dvere. Vpustil doktora Thorndyka a náležite mu podal správu, že ho očakáva nejaký džentlmen.